

Πρεσβεία της Ελλάδος στην
Λισσαβόνα
Γραφείο Οικονομικών και
Εμπορικών Υποθέσεων

Δελτίο Οικονομικών και
Επιχειρηματικών Ειδήσεων
Πορτογαλίας, Απρίλιος-
Μάιος 2013

Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Στις αρχές Μαΐου, ο Πορτογάλος Πρωθυπουργός, κ. Passos Coelho, με τηλεοπτικό του διάγγελμα, ανακοίνωσε νέα μέτρα λιτότητας, ύψους 4,8δισ ευρώ για την τριετία 2013-2015. Ο κ. Coelho, με τόνο δραματικό και επικαλούμενος αδήριτη ανάγκη αποφυγής ενδεχομένου εξόδου της χώρας από την ευρωζώνη ή σύναψης δεύτερου Μνημονίου ανακοίνωσε **νέα μέτρα εξοικονόμησης 4,8δισ ευρώ, από περικοπές συντάξεων και δαπανών δημοσίου τομέα**. Το μεγαλύτερο μέρος των νέων περικοπών προβλέπεται να υλοποιηθεί το 2014, ενώ 728 εκ. ευρώ θα εξοικονομηθούν ήδη από το 2013 και 334 εκ. ευρώ αφορούν περικοπές το 2015 (εκλογικό έτος). Τα ανακοινωθέντα μέτρα περιλαμβάνουν επιγραμματικά:

- πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου 30.000 δημοσίων υπαλλήλων (σε εφαρμογή από προσεχή Σεπτέμβριο)
- αύξηση του ωραρίου εργασίας των δημοσίων υπαλλήλων από 35 ώρες σε 40 ώρες/εβδομάδα και μείωση των ημερών αδειας από 25 σε 22 ημέρες,
- αναθεώρηση του ενιαίου μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων
- αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων
- αύξηση των εισφορών των συνταξιούχων, εξαιρουμένων των χαμηλών συντάξεων
- μείωση λειτουργικών δαπανών Υπουργείων τουλάχιστον κατά 10%
- αύξηση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης από 65 σε 66 έτη
- ολοκλήρωση του Προγράμματος Κινητικότητας/Αξιολόγησης δημοσίων υπαλλήλων εντός 18μήνου.

Το Υπουργικό Συμβούλιο της Πορτογαλίας ενέκρινε σχέδιο **Στρατηγικής 2013-2020 για την Ανάπτυξη, την Απασχόληση και τη Στήριξη της Βιομηχανίας της Πορτογαλίας**, τις κύριες γραμμές του οποίου παρουσίασε, σε συνέντευξη τύπου, ο Υπουργός Οικονομίας και Απασχόλησης, κ. Alvaro Pereira. Εν λόγω σχέδιο, οποίο προετοίμαζε το Υπουργείο Οικονομίας το περασμένο εξάμηνο, αποσκοπεί στην ενίσχυση των επιχειρήσεων, ώστε να δημιουργηθούν συνθήκες ανάπτυξης της οικονομίας και της απασχόλησης, εστιάζοντας σε οκτώ βασικούς τομείς, συγκεκριμένα την επιμόρφωση και πιστοποίηση, χρηματοοικονομική ρευστότητα,

αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων, προώθηση επενδύσεων, ανταγωνιστικό φορολογικό καθεστώς, διεθνοποίηση, επιχειρηματικότητα και καινοτομία, υποδομές.

Μεταξύ των μέτρων που προτείνονται συγκαταλέγεται η δημιουργία τράπεζας ανάπτυξης, η οποία θα χρηματοδοτεί τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο μΜΕ&Εξαγωγές (1 δις ευρώ), το οποίο αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή εντός του πρώτου εξαμήνου 2013. Επίσης, η κυβέρνηση σχεδιάζει τη σταδιακή μείωση του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων (κατά 10-12,5%) και προωθεί τη μείωση της γραφειοκρατίας, προκειμένου να προσελκύσει ξένους επενδυτές. Τέλος, εν λόγω σχέδιο περιλαμβάνει τη μείωση του ενιαίου λιμενικού τέλους κατά 50%, κίνητρα για συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων, προώθηση της σύνδεσης του εκπαιδευτικού συστήματος με την αγορά εργασίας, κλπ. Προβλέπεται δε η σύσταση Συμβουλίου Βιομηχανίας, το οποίο θα είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της εκτέλεσης του εν λόγω Σχεδίου.

Βάσει του σχεδίου Στρατηγικής 2013-2020, το 2020 η ανάπτυξη θα ανέλθει σε 2%, οι εξαγωγές θα αυξηθούν σε ποσοστό 50% επί του ΑΕΠ και η απασχόληση θα αυξηθεί σε 75% επί του εργατικού δυναμικού.

 Στο πλαίσιο της Στρατηγικής 2013-2020 για την Ανάπτυξη, την Απασχόληση και τη Στήριξη της Βιομηχανίας της Πορτογαλίας, οι Υπουργοί Οικονομικών και Οικονομίας&Απασχόλησης, κ.κ. Gaspar και Pereira, παρουσίασαν δέσμη **φορολογικών κυρίως κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων και ενίσχυση της απασχόλησης**.

Το σημαντικότερο κίνητρο είναι η μείωση του φορολογικού συντελεστή νομικών προσώπων έως και σε 7,5% από 25% που ισχύει σήμερα, σε βάθος πενταετίας, για επενδύσεις από 3 έως 5 εκ. ευρώ, οποίες πρόκειται να πραγματοποιηθούν κατά το δεύτερο εξάμηνο 2013. Εν λόγω μέτρο, υπό την ονομασία «Έκτακτη Έκπτωση Φόρου για Επενδύσεις» αποσκοπεί στην προσέλκυση επενδύσεων στην μεταποιητική και αγροτική βιομηχανία και την ενίσχυση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της πορτογαλικής οικονομίας. Επίσης, προβλέπεται η σύσταση Φορολογικού Γραφείου Υποστήριξης Αλλοδαπών Επενδυτών και μείωση σε 30 ημέρες της προθεσμίας για παροχή δεσμευτικών δασμολογικών πληροφοριών από την αρμόδια τελωνειακή αρχή.

Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών κ. Vitor Gaspar, κατ'αυτόν τον τρόπο, η Πορτογαλία εισέρχεται σε νέα περίοδο, η οποία χαρακτηρίζεται από ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας, μέσω μείωσης των χρηματοοικονομικών περιορισμών και προσέλκυσης επενδύσεων, αποσκοπώντας στην ενίσχυση της απασχόλησης, ειδικά για τους νέους. Ο ίδιος χαρακτήρισε την μείωση του φορολογικού συντελεστή νομικών προσώπων ως μέτρο καινοτόμο και «χωρίς προηγούμενο» για τα δεδομένα της πορτογαλικής φορολογικής νομοθεσίας. Σημειώνεται δε ότι η Ε. Επιτροπή έχει αποφανθεί ότι εν λόγω μέτρο είναι συμβατό με την κοινοτική νομοθεσία περί κρατικών ενισχύσεων.

 Στο πλαίσιο ενεργειών προώθησης του πορτογαλικού τουριστικού προϊόντος, ο Υπουργός Οικονομίας&Απασχόλησης της Πορτογαλίας, κ. Alvaro Santos Pereira, παρουσίασε το αναμορφωμένο **Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Τουρισμού (ΕΣΠΤ)** της χώρας, για την περίοδο 2013-2015. Σύμφωνα με τον κ. Pereira, το νέο ΕΣΠΤ θέτει νέους, ρεαλιστικούς στόχους, με απώτερο την οικονομική ανάπτυξη της χώρας, προβλέπει στοχευμένες δράσεις, χωρίς να επιβαρύνει περαιτέρω τον κρατικό προϋπολογισμό. Στην αναμόρφωση του ΕΣΠΤ ενεπλάκησαν όλοι οι βασικοί φορείς του τουριστικού κλάδου, ενώ τίθενται πλέον σαφή κριτήρια ελέγχου και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του.

Το νέο ΕΣΠΤ περιλαμβάνει 10 στρατηγικά προϊόντα για 7 στρατηγικούς προορισμούς. Συγκεκριμένα, ως στρατηγικά προϊόντα ορίζονται ο θρησκευτικός και πολιτιστικός τουρισμός, τουρισμός υγείας, αστικός και συνεδριακός τουρισμός, οικοτουρισμός και ναυτικός τουρισμός, τουρισμός γαστρονομίας, γκολφ, καθώς και τουριστικές κατοικίες. Νέοι στόχοι προσέλκυσης

τουριστών είναι η Γαλλία, η Βραζιλία, η Πολωνία και η Ρωσία, οι οποίοι προστίθενται στους παραδοσιακούς στόχους, ήτοι την Ισπανία, το Η. Βασίλειο, τη Γερμανία, την Ολλανδία και τις πορτογαλόφωνες χώρες. Σε δεύτερη φάση, στόχος είναι η προσέλκυση τουριστών από Βόρεια και Λατινική Αμερική, Ασία, Σκανδιναβία, Ιταλία και Ιρλανδία.

Σημειώνεται ότι ο τουρισμός συνεισφέρει ποσοστό 9% στο πορτογαλικό ΑΕΠ και 8% στην απασχόληση. Κατά το άδμηνο 2012 δε, τα έσοδα από τον εισερχόμενο τουρισμό στη Πορτογαλία ανήλθαν σε 2,8δς ευρώ.

 Ως ευχάριστη είδηση ήρθε τον περασμένο Μάιο η **επιτυχής έκδοση 10ετούς κοινοπρακτικού ομολόγου της Πορτογαλίας**. Πρόκειται για το πρώτο εγγείρημα έκδοσης 10ετών ομολόγων από την υπογραφή του Μνημονίου, κατά το οποίο η Πορτογαλία άντλησε από τις χρηματαγορές 3 δς ευρώ, με επιτόκιο 5,669% (άνω της μιας ποσοστιαίας μονάδος χαμηλότερο από το αντίστοιχο κατά την τελευταία έκδοση 10ετών τον Ιανουάριο του 2011). Σύμφωνα με την επίσημη ανακοίνωση, η ζήτηση υπερκαλύφθη, καθώς η συνολική προσφορά ξεπέρασε τα 10 δς ευρώ, με προσέλκυση ξένων επενδυτών σε ποσοστό 86%, και μάλιστα με επαναπροσέγγιση των παραδοσιακών επενδυτών στα πορτογαλικά ομόλογα, ήτοι κεντρικές τράπεζες, συνταξιοδοτικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες.

Σύμφωνα με τον Πορτογάλο Υπουργό Οικονομικών, κ. Vitor Gaspar, εν λόγω «μεγάλη επιτυχία» συνιστά την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης επιστροφής της Πορτογαλίας στις χρηματαγορές (βλ. προηγούμενη έκδοση 5ετών ομολόγων τον Ιανουάριο 2013) και την ομαλοποίηση της πορείας προς την πλήρη επάνοδο το 2014. Ο κ. Gaspar υπογράμμισε δε ότι οι δημοσιονομικές ανάγκες για το 2013 είναι ήδη καλυμμένες και εν λόγω ποσό θα χρηματοδοτήσει τον προϋπολογισμό του 2014.

 Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία του Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής Πορτογαλίας, κατά το πρώτο τρίμηνο 2013 αρκετά βελτιωμένη ήταν η εικόνα του διμερούς εμπορίου Ελλάδος – Πορτογαλίας, Συγκεκριμένα, οι **ελληνικές εξαγωγές στην Πορτογαλία αυξήθηκαν κατά 27%**, σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο 2012, ενώ οι εισαγωγές μας από την Πορτογαλία συρρικνώθηκαν κατά 12%, με αποτέλεσμα την κατά το ήμισυ μείωση του εμπορικού ελλείμματος εις βάρος της χώρας μας, σε 20 εκ. ευρώ, χάρις στην αύξηση των εξαγωγών μας σε ορυκτά καύσιμα. Κατά την ίδια περίοδο, οι συνολικές πορτογαλικές εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά 3,9%, ενώ την ίδια περίοδο οι πορτογαλικές εισαγωγές μειώθηκαν κατά 3,4%. Οι πορτογαλικές εισαγωγές από χώρες της ΕΕ μειώθηκαν κατά 5,8%, ενώ οι πορτογαλικές εξαγωγές σε χώρες της ΕΕ αυξήθηκαν κατά 1,8%. Μεγαλύτερη ήταν η αύξηση των πορτογαλικών εξαγωγών προς τρίτες χώρες (+9,4%), ενώ οι εισαγωγές από τρίτες χώρες αυξήθηκαν μόλις κατά 2,8%.

 Σύμφωνα με στοιχεία του Κρατικού Ινστιτούτου Στατιστικής της Πορτογαλίας, η **ύφεση κατά το πρώτο τρίμηνο τρέχ. έτους ανήλθε σε 3,9%**, σε ετήσια βάση, ενώ σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, το ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά 0,3%. Πρόκειται για τον υψηλότερο δείκτη ύφεσης που έχει καταγράψει η πορτογαλική οικονομία κατά το τελευταίο διάστημα συρρίκνωσής της και για το ένατο διαδοχικό τρίμηνο ύφεσης. Το άδμηνο του 2012 οι επιδόσεις της πορτογαλικής οικονομίας ήταν -3,8% και -0,1%, αντίστοιχα.

Η επιδείνωση της ύφεσης οφείλεται στην μεγαλύτερη αρνητική συνεισφορά της συνιστώσας της εγχώριας ζήτησης, λόγω της μείωσης των επενδύσεων, ειδικά στον τομέα των κατασκευών. Αντίθετα, την ίδια περίοδο κατεγράφη αύξηση της θετικής συνεισφοράς της συνιστώσας της καθαρής εξωτερικής ζήτησης, λόγω της μεγαλύτερης μείωσης των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών

Β. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

 Το διάστημα 29.04-16.05.2013, το Γραφείο ΟΕΥ Λισσαβώνας σε συνεργασία με τον ΟΠΕ διοργάνωσε **δεκαπενθήμερο ελληνικών προϊόντων στα καταστήματα σούπερ μάρκετ El Corte Inglés Λισσαβώνας και Πόρτο**, με παράλληλη πραγματοποίηση **δεκαήμερου ελληνικής γαστρονομίας σε εστιατόριο πολυκαταστήματος στη Λισσαβώνα**. Σε εν λόγω ενέργεια συμμετείχαν 19 ελληνικές εταιρείες των κλάδων τροφίμων-ποτών, οι οποίες απέστειλαν, μέσω του ΟΠΕ, συνολικά περίπου 170 διαφορετικά προϊόντα τους στην Πορτογαλία. Στα προϊόντα που απεστάλησαν από την Ελλάδα προστέθηκαν περί τις 80 ετικέτες ελληνικών προϊόντων που ήδη διατίθενται στο El Corte Inglés, τα οποία εκτέθηκαν σε προκαθορισμένο χώρο 20 περίπου τ.μ., με διαφημιστικές αφίσες στην είσοδο και εντός των σούπερ μάρκετ. Οι επισκέπτες των σούπερ μάρκετ είχαν την ευκαιρία να αγοράσουν ελληνικά προϊόντα όπως ελαιόλαδο και ελιές ΠΟΠ, βιολογικά όσπρια, γλυκά του κουταλιού και μαρμελάδες, παραδοσιακό ελληνικό μέλι, παραδοσιακά γλυκίσματα, παραδοσιακές πίτες, προμαγειρεμένα γεύματα, τυριά ΠΟΠ, ελληνικό γιαούρτι, κλπ.. Κατά την διάρκεια του δεκαπενθημέρου πραγματοποιούνταν καθημερινά και γευστικές δοκιμές στα σούπερ μάρκετ.

Παράλληλα, από 03 έως 12 Μαΐου πραγματοποιήθηκε δεκαήμερο ελληνικής γαστρονομίας στο εστιατόριο του El Corte Inglés στη Λισσαβώνα, το μενού του οποίου ετοίμασε σε συνεργασία με την ομάδα Chef του πορτογαλικού εστιατορίου, ο Έλληνας Chef, κ. Δόξης Μπεκρής, Γαστρονομικός Διευθυντής του τουριστικού συγκροτήματος Costa Navarino, ο οποίος ήλθε από την Ελλάδα για αυτόν τον σκοπό στη Λισσαβώνα, και παρασκεύασε μενού που συνδύαζε παραδοσιακά ελληνικά πιάτα με γνώριμες πορτογαλικές γεύσεις.

Οι δυο ενέργειες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία, παρά την τρέχουσα κρίση στην Πορτογαλία και τη συρρίκνωση του διαθέσιμου εισοδήματος των Πορτογάλων καταναλωτών. Σημειώνεται ότι τα δυο πολυκαταστήματα «El Corte Inglés» ανήκουν στην γνωστή ισπανική αλυσίδα πολυκαταστημάτων, εντός των οποίων λειτουργούν σούπερ μάρκετ, τα οποία διαθέτουν την μεγαλύτερη ποικιλία στη χώρα σε εισαγόμενα και gourmet προϊόντα, απευθύνονται στις υψηλότερες εισοδηματικές τάξεις της Πορτογαλίας και τακτικά διοργανώνουν παρόμοιες εκδηλώσεις, σε συνεργασία με εδώ Πρεσβείες, για την προβολή εισαγόμενων παραδοσιακών, gourmet προϊόντων τροφίμων.

 Με ζημίες έκλεισε το τρίτο τρίμηνο 2013 για τις πορτογαλικές τράπεζες. Από τις πέντε τράπεζες που παρουσίασαν αποτελέσματα, μόνο η BPI κατέγραψε κέρδη, ενώ στο σύνολό τους οι **πορτογαλικές τράπεζες κατέγραψαν ζημίες της τάξης των 279 εκ. ευρώ**, έναντι 24,6 εκ. ευρώ κερδών κατά το αντίστοιχο τρίμηνο του 2012. Με άλλα λόγια η ζημία του πορτογαλικού τραπεζικού τομέα, ανήλθε κατά την εν λόγω περίοδο σε 3,1 εκ. ευρώ ημερησίως.

 Σύμφωνα με έκθεση του ΟΟΣΑ, η **ανταγωνιστικότητα της πορτογαλικής οικονομίας επιβαρύνεται από τις αυξημένες τιμές ύδρευσης και ενέργειας**, αποτέλεσμα της συγκέντρωσης της αγοράς στους εν λόγω τομείς. Αν και η έκθεση αναγνωρίζει ότι έχει συντελεσθεί πρόοδος στους εν λόγω τομείς, τονίζει ότι υπάρχει έδαφος για αύξηση του ανταγωνισμού. Όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια, η έκθεση υπογραμμίζει ότι οι τιμές στην Πορτογαλία βρίσκονται άνω του μέσου όρου στις χώρες του ΟΟΣΑ. Σημειώνει δε ότι ο τομέας, αν και επίσημα έχει πλήρως απελευθερωθεί, στην πράξη λειτουργεί ακόμα υπό αντισταθμιστικό καθεστώς, ελεγχόμενος από την πλέον κινεζικών συμφερόντων EDP.

 Εγκαινιάσθηκε η νέα ιστοσελίδα www.peprobe.com, με στοιχεία για την πορτογαλική οικονομία και τις εξελίξεις οικονομικού ενδιαφέροντος στην Πορτογαλία. Πρόκειται για μια μη κερδοσκοπική πρωτοβουλία, με μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες, μεταξύ των ιδρυτών της οποίας συγκαταλέγονται η Ένωση Πορτογαλικών Τραπεζών, τα Ιδρύματα Gulbenkian, Πορτογαλο-αμερικανικό και Ανατολής, η τράπεζα BES και το Ταμείο Παρακαταθηκών, καθώς και ο δημοσιογραφικός όμιλος Impresa. Επίσης, εν λόγω ιστοσελίδα λειτουργεί με την υποστήριξη του Προέδρου της Δημοκρατίας της Πορτογαλίας και μεγάλων εταιρειών.

Η καινοτομία της ιστοσελίδας είναι ότι συγκεντρώνει πληροφόρηση, στην αγγλική γλώσσα, για την πορτογαλική οικονομία από πάνω από 200 επίσημες πηγές (πορτογαλικούς και διεθνείς, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και οργανισμούς), με καθημερινές τακτικές ενημερώσεις για τις οικονομικές εξελίξεις στη χώρα, σκοπεύοντας στην προσέλκυση επενδυτών, ακαδημαϊκών, δημοσιογράφων, διαμορφωτών γνώμης και φορέων λήψης αποφάσεων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ανάμεσα στην παρεχόμενη πληροφόρηση περιλαμβάνονται οι θεματικές: Τρόικα και Μνημόνιο, κρατικός προϋπολογισμός, φορολογικό καθεστώς, ημερολόγιο εκδηλώσεων, πορτογαλικές εταιρείες, κλπ.

 Το διάστημα 24-28 Απριλίου 2013 έλαβε χώρα η 3^η διοργάνωση του Διεθνούς Διαγωνισμού Εξαιρετικού Παρθένου Ελαιολάδου της Πορτογαλίας, στην πόλη Beja, στο πλαίσιο της 30^{ης} Αγροτικής Έκθεσης ΟΝΙΒΕΙΑ. Ο διαγωνισμός διοργανώθηκε από τους φορείς ACOS (Αγρότες του Νότου) και Οίκος Ελαιολάδου (Ένωση Ελαιοπαραγωγών Πορτογαλίας), ενώπιον διεθνούς κριτικής επιτροπής που αποτελείτο από πιστοποιημένους από το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου γευσισγνώστες ελαιολάδου, προερχόμενους από την Πορτογαλία, την Ισπανία, την Ιταλία, την Ελλάδα, την Αργεντινή, την Τυνησία και τη Χιλή.

Κατά την περυσινή διοργάνωση συμμετείχαν στον διαγωνισμό 73 ελαιόλαδα από την Πορτογαλία, την Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιταλία και τη Χιλή, τα οποία διαγωνίστηκαν στις κατηγορίες: φρουτώδες αγουρέλαιο υψηλής έντασης, φρουτώδες αγουρέλαιο μεσαίας έντασης και ώριμο φρουτώδες ελαιόλαδο. Στην κατηγορία φρουτώδους αγουρέλαιου μεσαίας έντασης έλαβαν μέρος και δυο ελληνικές εταιρείες.

 Κατά το χρονικό διάστημα 22-26 Απριλίου 2013, πραγματοποιήθηκαν οι τακτικές συναντήσεις των Διεθνών Ομάδων Μελέτης Χαλκού και Νικελίου, οι οποίες εδρεύουν στην Λισσαβόνα και στις οποίες η χώρα μας είναι μέλος. Στις εργασίες των επιμέρους επιτροπών των ανωτέρω Ομάδων συμμετείχαν εκπρόσωποι Υπουργείων Βιομηχανίας, Ενέργειας, Ορυκτών, διεθνών οργανισμών, βιομηχανιών και κλαδικών επιχειρηματικών φορέων. Στις επιμέρους επιτροπές (στατιστική, βιομηχανική, οικονομική και περιβαλλοντική) πραγματοποιήθηκε ανασκόπηση της χρήσης (κατανάλωση), παραγωγής, των τιμών του χαλκού και νικελίου παγκοσμίως κατά το 2012, και διευτώθησαν προβλέψεις για το 2013 και το 2014. Σχετικά δελτία τύπου, καθώς και οι παρουσιάσεις των συμμετεχόντων έχουν αναρτηθεί στις ιστοσελίδες των Ομάδων (www.icsg.org- ICSG, www.insg.org-INSG).

 Η κρίση στην Πορτογαλία έχει πλήξει, μεταξύ άλλων, και τον κλάδο του έτοιμου ενδύματος. Τουλάχιστον εννέα καταστήματα της γνωστής ιταλικής μάρκας Benetton, που λειτουργούσαν υπό καθεστώς δικαιοχρησίας (franchising) έκλεισαν τον περασμένο μήνα, λόγω πτώχευσης της μιας εκ των δυο πορτογαλικών εταιρειών στις οποίες ανήκουν. Σύμφωνα με στοιχεία του Συνδέσμου Πορτογαλικών Εταιρειών Λιανικής & Χονδρικής Πώλησης, το 2012 οι πωλήσεις έτοιμου ενδύματος μειώθηκαν κατά 7,1%, σε 1,8 δις ευρώ. Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2013 δε, 251 εταιρείες του κλάδου κήρυξαν πτώχευση. Πάντως, σύμφωνα με δημοσιεύματα, η Benetton προγραμματίζει την αναμόρφωση του δικτύου της στην Πορτογαλία και την απευθείας λειτουργία των καταστημάτων της και όχι μέσω franchising.